

Skolepolitik 2012-2015

Indholdsfortegnelse

1. FORORD	3
2. INDLEDNING	3
2.1 SKOLEPOLITIKKENS RAMMER	3
2.2 SKOLEPOLITIKKENS OPBYGNING	4
3. SKOLEPOLITIKKENS LÆRINGSSYN OG VÆRDIGRUNDLAG	4
4. SKOLEPOLITISKE TEMAER	6
4.1 TEMA 1: FAGLIGHED	6
4.2 TEMA 2: ALSIDIGHED	9
4.3 TEMA 3: FÆLLESSKABER	11
4.4 TEMA 4: LÆRING, METODE OG EVALUERING	13
5. SKOLEPOLITISKE UDVIKLINGSPROJEKTER	16
5A) UNGDOMSMILJØ OG UDSKOLING	17
5B) IT OG LÆRING	17
5C) INNOVATION OG KREATIVITET	18
5D) TOSPROGEDE BØRN OG UNGES FAGLIGE UDVIKLING	18
6. OPFØLGNING PÅ RESULTATER OG DOKUMENTATION	20

En faglig stærk folkeskole

- med plads til og muligheder for alle

1. Forord

2. Indledning

På de følgende sider præsenteres Gladsaxe Kommunes skolepolitik 2012-2015. Skolepolitikken sætter kursen for den fælles og generelle udvikling af folkeskolerne i Gladsaxe Kommune og indeholder konkrete målsætninger og tiltag, som skal medvirke til at udvikle og forbedre skolerne.

Afsættet for at sætte kursen er godt. Gladsaxe Kommune har et velfungerende skolevæsen, som blandt andet viser en god og positiv udvikling i de kvalitetsrapporter, der udarbejdes hvert andet år.

Men samfundet forandrer sig og det samme gør skolens børn, unge, forældre og medarbejdere. Ligeledes de forventninger, der sættes til folkeskolen. Denne skolepolitik skal derfor sætte retningen for, hvordan skolen tilpasses et samfund i forandring og til de forventninger, der er til skolen – og ligeledes hvordan skolerne også kan være med til at præge samfundet og forventningerne til skolen.

Skolepolitikken er udarbejdet med inddragelse af forældrerepræsentanter, medarbejdere og ledere fra skoleområdet samt med baggrund i forskningsbaseret viden om god undervisningspraksis. Skolepolitikken bygger på, at alle parter samarbejder for at nå de fælles målsætninger i skolepolitikken.

Skolepolitikken henvender sig til børn, unge, forældre samt alle de medarbejdere og ledere, som arbejder med og på skolerne i Gladsaxe Kommune.

2.1 Skolepolitikens rammer

Gladsaxe Kommunes skolevæsen er indenfor de seneste år blevet moderniseret. Det er dels sket gennem sammenlægninger af mindre skoler til større og ved fornyelse og forbedring af de fysiske rammer på skolerne. Skolefritidsordningen er en integreret del af skolen og skolens ledelse består af skolelederen, viceskolelederen, SFO-lederen og den administrative leder. Skolerne har samordnet indskoling og dermed altid en klar sammenhæng mellem skolens undervisning og aktiviteterne i SFO. Betegnelsen skole refererer derfor både til skolens undervisnings- og fritidsdel. Forvaltningen understøtter aktivt skolerne i deres løbende udvikling.

Skolepolitikken har sit afsæt i folkeskoleloven og er udformet indenfor rammerne af de målsætningerne der fremgår af 'Gladsaxe Kommunestrategi 2010-2013' og 'Den sammenhængende børnepolitik'.

Målsætninger, der vedrører skole- og børneområdet fra de tværgående politikker, Integrationspolitikken og Sundhedspolitikken, samt mål og indholdsbeskrivelser for SFO, er en integreret

ret del af denne skolepolitik således, at politikken afspejler Gladsaxe Kommunes samlede skolevæsen.

2.2 Skolepolitikens opbygning

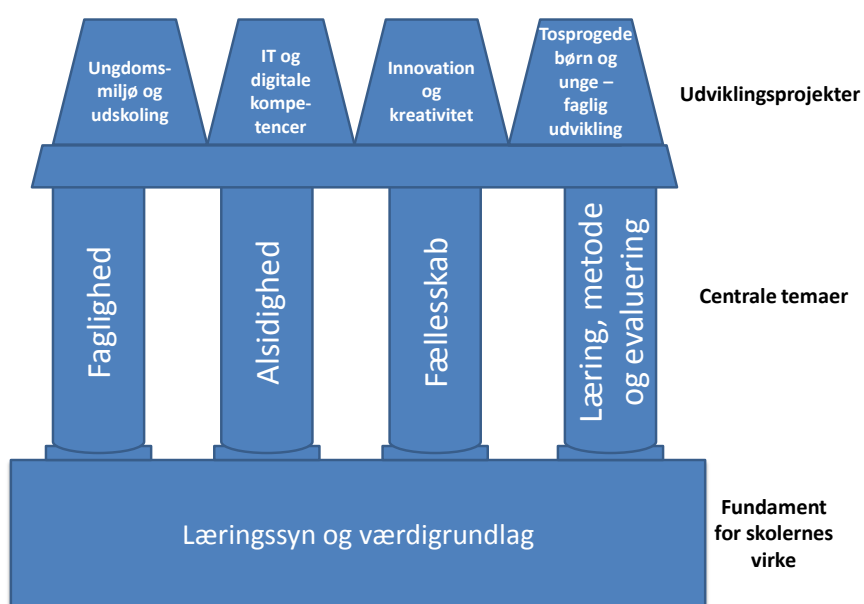
Skolepolitikken beskriver de fælles temaer og initiativer, der vil præge og udvikle skolevæsenet i Gladsaxe Kommune i de kommende år. I Gladsaxe Kommune værdsættes det og understøttes det, at skolerne har individuelle præg og profiler.

Skolerne er forpligtet til at arbejde hen imod de fælles målsætninger og værdier, men måden og tempoet hvorpå det sker, vil i praksis være forskelligt fra skole til skole.

Skolepolitikken indeholder:

- 1) Beskrivelse af læringssyn og værdigrundlag for Gladsaxe Kommunes skolepolitik.
- 2) Beskrivelse af fire fælles skolepolitiske temaer, som alle skoler i perioden skal arbejde og udvikle sig indenfor. Temaerne udgør de centrale "søjler" i alle skolars daglige praksis:
  - **Faglighed** - forstået som videreudvikling af børn og unges faglige niveau
  - **Alsidighed** - forstået som børn og unges alsidige, sociale, sundhedsmæssige og personlige udvikling og trivsel.
  - **Fællesskab** - forstået som rammen omkring læring, samarbejde, inklusion og integration
  - **Læring, metode og evaluering** - forstået som forbedring af praksis på alle niveauer og for alle personalegrupper i skolen
- 3) Beskrivelse af skolepolitiske udviklingsprojekter – af hvilke hver skole skal arbejde med to:
  - **Ungdomsmiljø og udskoling**
  - **Læring og IT**
  - **Innovation og kreativitet**
  - **Tosprogede børn og unges faglige udvikling**
- 4) Beskrivelse af hvordan der vil blive fulgt op på skolepolitikken.

Skolepolitikens opbygning kan illustreres således:

3. Skolepolitikens læringssyn og værdigrundlag

Gladsaxe Kommunes skoler arbejder ud fra en grundlæggende respekt for barnet og det fællesskab, barnet indgår i. Barnet og den unge anses for en aktiv og en værdifuld medskaber af læring. En som er i stand til at tænke og handle selv, og som rummer personlige egenskaber og værdifuldt potentiale.

Skolernes læringssyn afspejler en læringsopfattelse, som lægger vægt på, at børns udvikling og læring foregår i et socialt samspil med omgivelserne. Det er det aktive, nysgerrige og udforskende barn, som i dialog med andre børn og voksne selv er med til at skabe udvikling og læring.

Skolerne er endvidere funderet på en række fælles værdier, som i det daglige fungerer som en fælles referenceramme for arbejdet og for samarbejdet mellem forvaltning, skole, børn og forældre.

Det er værdifuldt, at børn og unge:

- Udnytter alle deres evner til at erhverve sig kundskaber og færdigheder i fagene og på tværs af fagene. Skolens hele virksomhed skal sikre, at eleverne gennem hele skoleforløbet mødes med krav og passende udfordringer, således at alle børn og unge i skolen sikres de kvalifikationer, der er vigtige og nødvendige i et samfund under stadig forandring.
- Tilegner sig alsidige, sociale og personlige kompetencer samt kendskab til samfundsrelaterede elementer som demokrati, etik, moral mv. – alle dannelseselementer, der er nødvendige for at være aktiv deltager i det foranderlige samfund.
- Udvikler evner til at få og gennemføre nye idéer. I en foranderlig verden er det nødvendigt at kunne tænke, arbejde og udtrykke sig på mange måder samt evne at anvende kendt viden i nye sammenhænge.
- Lærer balancen mellem på den ene side rettighederne som menneske, og på den anden side ansvaret for omgivelserne og for sammenholdet i dem. Børnene og de unge skal opleve værdien af fællesskabet i undervisningen og fritiden.
- Møder medarbejdere, der tænker i helheder, er anerkendende, nærværende, engagerede og vækker begejstring.

4. Skolepolitiske temaer

Skolerne i Gladsaxe Kommune skal i perioden videreudvikle sig inden for fire fælles temaer, der udgør de centrale "søjler" i alle skolers daglige praksis.

De fire temaer er:

- **Faglighed** - Forstået som videreudvikling af børn og unges faglige niveau.
- **Alsidighed** - Forstået som børn og unges alsidige, sociale, sundhedsmæssige og personlige udvikling og trivsel.
- **Fællesskab** - forstået som rammen omkring læring, samarbejde, inklusion og integration
- **Læring, metode og evaluering** - Forstået som forbedring af praksis på alle niveauer og for alle personalegrupper i skolen.

Inden for de fire fælles temaer er der formuleret målsætninger samt nogle fælles tiltag. Arbejdet med de fælles temaer skal bidrage til at forbedre det faglige niveau hos alle børn og unge, inkludere dem i en fælles folkeskole samt medvirke til at skabe engagerede og samfundsbevidste medborgere. Endelig skal arbejdet med temaerne bidrage til, at måden, vi underviser og driver skole på i Gladsaxe Kommune, er funderet på viden om, hvad der virker og skal bære præg af, at der er en aktiv evalueringskultur.

Arbejdet med temaerne betyder, at:

Skolen arbejder for at indfri målsætningerne og med at integrere de fælles tiltag i skolens praksis. Forvaltningen understøtter skolerne med viden om, hvad der virker inden for temaerne samt giver sparring inden for de områder, hvor den enkelte skole har en udfordring.

I skolernes kvalitetsrapport indgår målsætningerne fra skolepolitikken, herunder de resultatkrav, som vedrører skolerne fra Kommunestrategien samt de individuelle resultatkrav for de enkelte skoler, som formuleres i forbindelse med skolernes 2-årige kontrakter med lederen af skoleafdelingen.

4.1 Tema 1: Faglighed

Undervisning og læring er skolens kerneydelse, og udvikling af kompetencer er det sikre og stabile grundlag i alle skoler. I Gladsaxe Kommune vægtes fagligheden højt og fokus på den løbende udvikling og styrkelse af elevernes faglige udbytte fastholdes.

En af skolens væsentligste opgaver er at sikre, at alle børn tilegner sig helt grundlæggende metoder og teknikker. Det drejer sig om læsning, skrivning, talforståelse og -behandling, engelsk og IT-anvendelse.

De musiske og praktiske fag har ikke blot deres egen faglige identitet, men bidrager på samme tid i høj grad til dannelsesprocessen og kan være en forudsætning for indlæring af de nævnte grundlæggende færdigheder.

Læsning er grundlæggende for læring gennem hele skoleforløbet og det er fortsat et mål at øge andelen af sikre læsere, blandt andet ved at fastholde fokus på en tidlig og vedvarende læseindsats, hvor læsning prioriteres i alle fag.

Anvendelse af IT og digitale medier er en basal færdighed på lige fod med at kunne læse, skrive og regne. Forventningerne til integration af IT i alle fag er steget betydeligt. Skolen skal derfor

tage højde for den teknologiske udvikling, så dens muligheder udnyttes i undervisningen, og børn og unge får optimale forudsætninger for at begå sig i et samfund, hvor IT-kompetencer i stigende grad er en nødvendighed.

Gladsaxe Kommune ønsker at minimere forskellen mellem tosprogede børns faglige resultater og de resultater, som deres klassekammerater med dansk som modersmål opnår. Derfor er målet at styrke den faglige indsats over for disse børn og unge og dermed give dem de samme forudsætninger som deres klassekammerater for at gennemføre en ungdomsuddannelse. Skolen skal give børn og de unge lyst til at lære mere og deltage i samfundet som aktive medborgere.

Børn og unge er nemlig ikke ens. De har forskellige personlige, sociale, sproglige, kulturelle og læringsmæssige forudsætninger og behov. Men de skal alle have de bedste muligheder for at udvikle sig fagligt og socialt - i fritiden og i undervisningen.

Talenter inden for alle områder skal have mulighed for at blomstre. Børnene og de unge møder derfor altid fagligt velkvalificerede voksne, der tager hånd om elevernes forskelligartede behov så tidligt som muligt blandt andet ved at anvende forskellige undervisnings-, organisations- og arbejdsformer samt et differentieret udbud af læremidler.

Det er værdifuldt at skabe og videreudvikle en mangfoldighed af læringsformer og læringsmiljøer, der rummer såvel udfordringer som forudsigelighed og fastholder børnenes lyst til at lære. Læringsmiljøerne må løbende tilpasse sig børnenes forskellige måder at lære på og blandt andet sikre, at de oplever overgange som en naturlig del af det at gå i skole.

Alle skoler er fokuserede på, at der i hele skoleforløbet udvikles målrettede miljøer for både de yngste og de ældste elever. Et særligt fokusområde vil i de kommende år være at skabe miljøer, der er direkte målrettet unge fra 7.-9. klasse. Motivation hos de unge i udskolingen er helt afgørende for, om de får tilstrækkeligt udbytte af skolegangen. Arbejdet med ungemiljøer skal være med til at sikre, at ambitionen om, at folkeskolen gør alle unge parate til at gennemføre en ungdomsuddannelse, kan blive virkelighed. De unge skal have mulighed for at lære i en undervisning med forskellige læringsformer og holddannelser og med bedre muligheder for at vælge lige præcis de fag – boglige, praktiske eller musisk-kreative – som den enkelte er motiveret for og efterspørger.

Skolens medarbejdere spiller en afgørende rolle i udviklingen af børnene og de unges faglige udbytte. Medarbejderne skal både være fagligt og undervisningsmæssigt kompetente. Med deres faglige forudsætninger og metodiske kreativitet skal de sikre undervisningens faglige niveau, og med deres pædagogiske forudsætninger skal de sikre, at undervisningen er afpasset efter børnenes mangeartede behov, interesser og evner.

I teamets kollegiale samarbejde sikrer og videreudvikler lærere og pædagoger deres professionelle arbejde. Dette samarbejde skal derfor skabe plads til, at den enkelte lærer eller pædagog kan udvikle sin praksis ved at udveksle erfaringer og refleksioner om, hvordan konkret undervisning og pædagogisk aktivitet planlægges, gennemføres og evalueres.

For at sikre at børn, forældre og medarbejdere løbende har mulighed for at blive klogere på egen udvikling, egne muligheder og egen praksis, arbejder skolerne i Gladsaxe Kommune systematisk med evaluering og dokumentation af den pædagogiske praksis og af børnenes udbytte af undervisningen.

Det er målsætningen, at:

- Alle børn og unge mødes med passende faglige krav og udfordringer og sikres dermed det højeste mulige faglige udbytte
- Børn og unges læsefærdigheder og skriftlige færdigheder skal styrkes. Karaktergennemsnittet i skriftlig og mundtlig dansk i afgangsprøven skal stige i perioden. Andelen af sikre og nogenlunde sikre læsere på 5. klassetrin skal stige i perioden
- Det nuværende fokus på matematik og naturfag fastholdes
- Børn og unge med særlige behov oplever at blive inkluderet i almentilbuddet, at blive mødt med de rette udfordringer og at blive mødt af medarbejdere med de rette kompetencer
- Tosprogede børn og unges udbytte af undervisningen skal styrkes, så de er på niveau med det generelle gennemsnit i Gladsaxe Kommune i afgangsprøverne og i påbegyndelse af ungdomsuddannelser
- Børn og unges it-kompetencer skal øges og skolen understøtter, at de kan begå sig i fremtidens IT samfund. Det skal samtidig sikres, at skolen drives effektivt med understøttelse af digitale læremidler og processer
- Undervisningen sætter den unge i stand til og medvirker til, at den unge er motiveret til at fortsætte sin uddannelse efter folkeskolen. Andelen af unge, der påbegynder en ungdomsuddannelse skal stige i perioden og ligeledes skal genplaceringen i ungdomsuddannelse stige i tilfælde af frafald
- Andelen af timer, som planlægges gennemført af lærere med linjefagsuddannelse eller kompetencer svarende hertil, øges

Det betyder, at:

- Skolerne stiller krav og har forventninger til den enkelte elev således, at alle udfordres til at lære og udvikle sig mest muligt. Både lærere, pædagoger og børn er aktive i forhold til at bruge elevplanen aktivt. Planen dokumenterer for barnet og den unge, om denne udfordres og trives og viser på en overskuelig måde den enkeltes udvikling. Elevplanen indgår også i et gensidigt forpligtigende skole-hjem samarbejde.
- Skolernes indsats med særlig fokus på dansk læsning og skriftlighed fastholdes. Alle skoler arbejder med læsning i alle fag. Skolernes indsats i forhold til matematik og naturfag videreføres.
- Skolerne understøtter inklusionen i almentilbuddet gennem undervisningsdifferentiering, holddannelse og andre almenpædagogiske samt special- og socialpædagogiske initiativer med udgangspunkt i det enkelte barns eller unges ressourcer.
- Skolerne arbejder med sproglig og flerkulturel mangfoldighed og inddrager alle børns forskellige ressourcer. Skolernes tilbyder efter behov tosprogede børn og deres forældre ekstra støtte for bedre at kunne indgå på lige vilkår med andre i skolens fællesskab.

Der gennemføres skoleudviklingsprojekter med henblik på udvikling af den faglige indsats i forhold til tosprogede børn og unge.

- IT-baserede undervisningsmidler inddrages som en naturlig del af skolernes læringsmiljø. Der gennemføres skoleudviklingsprojekter med henblik på at udvikle indsatsen inden for IT og læring.
- Skolerne fokuserer på at udvikle målrettede læringsmiljøer for de ældste elever for at understøtte, at andelen af unge, som påbegynder ungdomsuddannelse øges. Skolerne udvikler ungemiljøer for de ældste klassetrin og styrker samarbejdet med ungdomsskolen, 10. klassecentret, klubber, foreningsliv, erhvervsliv og lokalsamfundet. Der gennemføres skoleudviklingsprojekter med henblik på udvikling af indsatsen på dette område.
- Skolerne sætter fokus på kvaliteten af tilbuddet om lektiestøtte således at eleverne kan trække på tilbuddet og dermed få et løft ud fra egne forudsætninger og behov.
- Skolerne har principper og rammer for arbejdet med at styrke og udvikle fagligheden i fagene – herunder en etableret samarbejdsstruktur, hvor faglærerne kan drøfte fagernes indhold, progression, kompetence- og læringsmål. Skolens faglige vejledere indgår i samarbejde med alle team og fagteam.

4.2 Tema 2: Alsidighed

Skolens virksomhed handler om andet og mere end at formidle fag og viden. Den handler om at støtte børnene i deres personlige udvikling. Den handler om, at børnene skal have mulighed for at udvikle sig til alsidige personer, der har mod på livet og lyst til at uddanne og udvikle sig.

I Gladsaxe Kommune prioriteres elevernes alsidige, sociale og personlige udvikling derfor højt med det mål, at børnene og de unge skal kunne deltage i samfundets demokratiske processer som selvstændige, initiativrige og ansvarlige borgere.

Skolerne i Gladsaxe Kommune har i en årrække arbejdet med at udvikle børnenes alsidige, sociale og personlige kompetencer. Det er blandt andet sket gennem skolernes arbejde med [de kommunale trinmål](#) på disse områder. Det er væsentligt, at dette arbejde fastholdes og at alle skoler løfter opgaven til fulde.

Børn og unges personlige udvikling omhandler egenskaber som selvstændighed, ansvarlighed, kreativitet, initiativ, nysgerrighed, engagement og fleksibilitet. Den sociale udvikling omhandler bl.a. egenskaber som samarbejdsevne, kommunikationsevne, empati, respekt for forskellighed og hjælpsomhed.

At deltage i et lærings- og fritidsfællesskab fordrer netop kompetencer som samarbejde, tolerance, kreativitet og selvstændighed. Disse udvikles både i de faglige og tværfaglige undervisningsforløb og i skolens øvrige aktiviteter. Med andre ord skal skolernes undervisning, læring og øvrig pædagogisk aktivitet understøttes af aktiviteter og arbejdsformer, som fremmer børnenes alsidige udvikling.

Et godt samarbejde mellem skole og hjem er én af de grundlæggende forudsætninger for, at skolen kan løse denne opgave. Forældrene er de vigtigste voksne i børnenes og de unges liv og de mest betydningsfulde rollemodeller. Dialogen med forældrene er derfor ikke begrænset til

det enkelte barns faglige udbytte af undervisningen, men inddrager både det faglige og det sociale. Nøgleordene i dette samarbejde er dialog, ligestilling, anerkendelse og afklaring af gensidige forventninger og holdninger.

Et liv i et moderne globalt videnssamfund, hvor udlandsophold, nyheder og viden om, hvad der rører sig i verden er en naturlig del af mange børns og unges hverdag betyder, at skolen skal medvirke til, at eleverne rustes til at forholde sig til sine omgivelser, kunne sætte dem i en bredere kontekst og handle på baggrund heraf.

I Gladsaxe Kommune er sundhed et centralt og vigtigt emne i arbejdet med børn i alle aldre. Sundhed betragtes som en vigtig forudsætning for børns læring og trivsel - både når det gælder deres opvækst generelt og ikke mindst i forhold til det enkelte barns positive udbytte af de sociale og faglige aktiviteter på skolen.

Det er målsætningen, at:

- Børn og unge opfylder de kommunale trinmål for den alsidige, sociale og personlige udvikling
- Forældre og skole samarbejder om børnene og de unges alsidige udvikling og trivsel
- Børn, unge og forældre oplever at blive inddraget i skolens demokratiske processer i såvel klasse, SFO, elevråd og skolebestyrelse
- Børn og unge oplever en skole, der understøtter sundhed, trivsel og bevægelse. De skal opleve glæde ved at blive udfordret kropsligt og være fysisk aktive mindst en time om dagen

Det betyder, at:

- Skolens medarbejdere i indskolingen samarbejder således, at undervisning og SFO-aktiviteter leder frem til, at eleverne kan opfylde de kommunale trinmål for børnenes alsidige, sociale og personlige udvikling.
- Skolerne understøtter, at børnenes alsidige udvikling og trivsel indgår i et gensidigt og forpligtende skole-hjem samarbejde
- Skolerne sikrer rammer og muligheder for udvikling af aktive fora for elev- og forældreindflydelse gennem elevråd og skolebestyrelse samt gennem afholdelse af Gladsaxe Kommunes årlige skole-byrådsdag.
- Skolerne sikrer, at der er adgang til at købe sund mad i skoletiden samt bidrager til at målsætninger og indsatser fra Gladsaxe Kommunes strategi for motion og bevægelse, ["Gladsaxe i bevægelse 2010-2013"](#), indfries.

4.3 Tema 3: Fællesskaber

Gladsaxe Kommune fokuserer på de mange fællesskaber, som skolens aktører er involveret i og den betydning de har for læring, udvikling og trivsel.

For børn og unge handler det om, at de i skolen indgår i mangfoldige fællesskaber, der fordrer, at de både er i stand til at samarbejde og kunne håndtere vanskelige sociale situationer.

At knytte sociale relationer børnene imellem med mulighed for at udvikle venskaber er en grundlæggende forudsætning for at kunne fungere i samfundets fællesskaber livet igennem og det er i den forbindelse afgørende, at den enkelte oplever sig set, hørt og taget alvorligt samt at den enkelte oplever at have positiv betydning for fællesskabet.

Klassen eller gruppen er det helt centrale udgangspunkt for at kunne udvikle de nødvendige sociale kompetencer og at være med i meningsgivende og dermed betydningsfulde fællesskaber er dermed med til at sikre udviklingen af elevens psykiske, sociale og faglige kompetencer.

I skolen mødes børn med forskellig baggrund, behov og forudsætninger og tilbydes fællesskaber, der rummer og afspejler samfundets mangfoldighed. Mangfoldighed ses som en styrke, der kan være med til at udvikle den enkelte og fællesskabet.

Overgangen fra et fællesskab til et andet er en stor udfordring for både børn og voksne. Derfor skal skolerne forsat fokusere på børnenes overgange fra daginstitution til skole, fra SFO til Klub samt fra almentilbud til specialtilbud og omvendt. Det er endvidere væsentligt, at de unge oplever overgangen fra skole til ungdomsuddannelse så gnidningsfri og positiv som muligt. Det fordrer, at skolerne i Gladsaxe Kommune er godt forankret i nærmiljøet. Det er derfor afgørende, at der er et godt samarbejde med uddannelsessteder, virksomheder og organisationer fx i forbindelse med praktikforløb.

Folkeskolerne i Gladsaxe Kommune er inkluderende skoler, der som udgangspunkt tilbyder flest mulig børn og unge læringsmiljøer i fællesskaber hvor der er mulighed for maksimal udfordring og udvikling. Det betyder blandt andet, at flest mulig børn i videst muligt omfang opnår læring og trivsel i en folkeskole præget af et anerkendende og inkluderende miljø. Brugen af vejledere herunder inklusionsvejledere og PPR's konsulentfunktion til sparring og videndeling af konkrete redskaber og undervisningsmetoder, der kan inkludere alle børn i undervisningen, skal styrkes. Samarbejdet med rådgivere og psykologer fokuserer forsat på at iværksætte en tidlig og forebyggende indsats overfor børn med særlige behov og forudsætninger.

Forældre og medarbejdere indgår i et ligeværdigt samarbejde med respekt for parternes forskellige roller og kompetencer. Omdrejningspunktet for forældresamarbejdet er det enkelte barns muligheder for at udvikle sig både individuelt og som en del af et fællesskab. Et velfungerende, forpligtende samarbejde mellem skole og hjem fremmer børnenes læring, trivsel og alsidige udvikling og det er derfor afgørende, at der er klare aftaler om gensidige forventninger, roller og ansvar og at både medarbejdere og forældre tager et aktivt medansvar i dette samarbejde.

For at støtte barnet og den unge bedst muligt i den faglige og personlige udvikling indgår medarbejderne i et fælles samarbejde. Skolens pædagogiske medarbejdere er organiseret i team, og disse fungerer som et samarbejdsforum til planlægning, tilrettelæggelse og evaluering af både undervisning og fritidsaktivitet.

Det er målsætningen, at:

- Skolerne arbejder målrettet med inklusion således, at børn og unge med særlige behov i almentilbuddene også har mulighed for at udvikle sig i overensstemmelse med deres forudsætninger, behov og potentialer
- Det tværfaglige samarbejde, som lærere, pædagoger, socialrådgivere, sundhedsplejersker, tale/hørelærere, uddannelsesvejledere og psykologer allerede har, skal intensiveres og videreudvikles
- Samarbejdet om børn og unges overgange udvikles og forbedres – mellem dagtilbud og skole, mellem skolens afdelinger, mellem almentilbud og specialtilbud samt mellem uddannelse og ungdomsuddannelse
- Skole-hjem-samarbejdet udvikles og skolerne understøtter, at forældrene inddrages og involveres i deres børns skolegang
- Skolerne arbejder målrettet med at understøtte børn og unges relationer og venskaber således, at der udvikles børnefællesskaber i klassen og på tværs af klasser og trin.

Det betyder, at:

- Skolerne fokuserer på videndeling, kompetenceudvikling og erfaringsdannelse, således at skolens medarbejdere har relevante kompetencer til at kunne inkludere flest mulig børn i skolens fællesskab.
- Skolerne sikrer, at principper og rammer for arbejdet med den samlede inklusionsindsats og vejledernes rolle og funktion i denne sammenhæng er kendte blandt medarbejdere og forældre.
- Skolerne fastholder fokus på den social-emotionelle indsats, herunder anvendelsen af inklusionsvejledere og øvrige ressourcepersoner inden for det social-emotionelle område.
- Samarbejdet og overgangene mellem skolernes almentilbud, gruppeordninger og specialtilbud styrkes ved, at der oprettes tre tværgående videnscentre med fokus på henholdsvis generelle indlæringsvanskeligheder, socio-emotionelle opmærksomheds- og kontaktvanskeligheder samt specifikke indlæringsvanskeligheder.
- Skolerne etablerer gode kommunikationsveje mellem skolen og forældrene gennem en aktiv anvendelse af elev- og skoleintra. Den enkelte skole sikrer, at roller, ansvar og gensidige forventninger mellem skole og hjem aftales og tydeliggøres. Der samarbejdes på den enkelte skole om at videreudvikle og forny det formelle samarbejde med hensyn til form og indhold.
- Skolerne inddrager aktivt forældrene og nærmiljøet i skolens virke ved arrangementer og projekter.
- Skolerne arbejder med undervisningsformer, der inkluderer og motiverer såvel piger som drenge.

- Skolerne arbejder målrettet med at øge børnenes trivsel, relationer og det generelle læringsmiljø – f.eks. i form af indsats mod mobning, konflikthåndtering, elevmægling etc. Skolerne udarbejder og implementerer principper for samvær, adfærd, sprogbrug og kommunikation, herunder i brugen af digitale medier fx i forbindelse med udarbejdelse af undervisningsmiljøvurdering og antimobbestrategier og disse formidles via skolens Intranet og hjemmeside.
- Skolen medvirker til at skabe rammerne for sociale relationer børnene imellem fx ved at inspirere og motivere forældregruppen til at etablere spise-legegrupper og andre sociale arrangementer efter skoletid. Gode ideer kan for eksempel formidles via forældreintra.

4.4 Tema 4: Læring, metode og evaluering

Det er centralt for Gladsaxe Kommune, at skolerne løbende fokuserer på at udvikle kvaliteten og effekten af undervisningen og den pædagogiske praksis. Lærere og pædagoger evaluerer løbende elevernes udbytte og det er i den sammenhæng afgørende, at både skoler og det samlede skolevæsen i Gladsaxe er i stand til at forholde sig aktivt og reflekterende til ny viden, nye metoder og nye arbejdsformer. Det betyder bl.a. at skolernes medarbejdere og ledere skal være i stand til at producere og opsamle ny viden samt bygge videre på de erfaringer og den viden, der allerede findes – eller løbende skabes - på den enkelte skole og på tværs af skolerne. Det er centralt, at der inddrages og anvendes evidensbaserede metoder, herunder især i relation til elever med særlige udfordringer.

Denne udfordring stiller først og fremmest krav til medarbejderen og lederens uddannelse og kompetencer. Lærere, pædagoger og ledere i Gladsaxe Kommune er generelt højt kvalificerede og tilbydes foruden en løbende efter- og videreuddannelse også mulighed for faglig inspiration og vejledning.

Skolernes medarbejdere deltager i faglige netværk både på egen skole og i kommunalt regi, hvor de sammen udvikler deres fag og kompetencer. Alle skoler har særligt uddannede faglige vejledere, der har til opgave at vejlede, rådgive og inspirere skolens medarbejdere og ledelse. Der ligger på skolerne i dag et stort potentiale i at videreudvikle brugen af disse faglige fyrtårne og vejledere i en bredere sammenhæng såvel på den enkelte skole som på kommunalt plan.

Et vigtigt element i udviklingen af et videnproducerende og kompetent skolevæsen er skolerens evne til at kunne evaluere og dokumentere effekten af den pædagogiske praksis. Ligeledes er det vigtigt, at de indhøstede erfaringer og resultater viderefremidles.

Skolens ledelse har en afgørende betydning for udviklingen af skolen som en videnproducerende organisation. Der er på skolerne behov for en pædagogisk ledelse, der tør og kan være ambitiøs og er i stand til at sætte rammer, følge op, vejlede og sikre kvaliteten i skolens samlede pædagogiske virksomhed.

Ligeledes er samarbejdet i skolens lærer- og pædagogteam centralt i denne sammenhæng og Gladsaxe Kommune ønsker, at skolernes team er kendetegnet ved en høj grad af professionalisme og ejerskab til skolens udvikling.

I samarbejde med skolerne sikrer forvaltningen Gladsaxe Pædagogiske Videns- og dokumentationscenter rammer og procedurer for opsamling, formidling og videndeling på tværs af sko-

lerne. Da skolens medarbejdere arbejder i spændingsfeltet mellem evidens/dokumenteret viden og egne erfaringer, er det samtidig afgørende, at skolens medarbejdere understøttes i at få adgang og kendskab til relevante nationale og internationale undersøgelser og resultater.

Gladsaxe Kommune ønsker, at skolevæsenet vedbliver med at være en attraktiv arbejdsplads, der tiltrækker gode medarbejdere og ledere. Det kræver anerkendelse, tillid, samarbejde og kommunikation. Det er centralt, at medarbejdere og ledere selv er med til at definere, hvad der er trivsel for dem og har mulighed for at få indflydelse og tage eget ansvar herfor. Ved fagligt samarbejde, løbende kompetenceudvikling og sociale aktiviteter skal alle medarbejdere opleve at være en del af og bidrage aktivt til et fælles skolevæsen.

Det er målsætningen, at:

- Undervisningspraksis i Gladsaxe Kommune bygger på forskningsbaseret viden og en systematisk evalueringskultur, hvor skolens medarbejdere / team målsætter, planlægger, gennemfører og evaluerer undervisningen
- Indholdet i kvalitetsrapporterne udvikles således, at der indgår dokumentation for skolerens indsats på centrale kvalitetsparametre med henblik på systematisk evaluering og udvikling af skolerne
- Kompetenceudvikling og videndeling foregår på et fagligt højt niveau såvel internt på den enkelte skole som på tværs af skolerne
- Skoleledelserne indgår aktivt i pædagogisk sparring om undervisning og læring
- Gladsaxe Kommunes skolevæsen er en attraktiv arbejdsplads, der tiltrækker gode medarbejdere og ledere

Det betyder, at:

- Skolerne fortsætter udviklingen af en systematisk evalueringskultur inden for en fælles Gladsaxe-ramme, hvor medarbejderne er i besiddelse af kvalificeret evalueringskompetence og med en høj grad af skriftlighed i såvel dokumentation og evaluering af den pædagogiske praksis. Alle skoler har en beskrevet evalueringspraksis og er fokuserede på at udvikle en evalueringskultur, hvor resultaterne anvendes til dokumentation og videreudvikling.
- Skoler, forvaltning og Gladsaxe Pædagogiske Videns- og dokumentationscentersamarbejder med henblik på en systematisk videns- og erfaringsopsamling og -formidling, herunder centrale forskningsresultater fra ind- og udland.
- Forvaltningen udvikler en metode til opgørelse af centrale kvalitetsparametre til brug i kvalitetsrapporterne samt en metode til opgørelse af best practice for udvalgte områder.
- Der iværksættes målrettet kompetenceudvikling for ledere og medarbejdere inden for de skolepolitiske temaer.

- Skolens ledere mødes i netværk, hvor der på tværs af skolerne samarbejdes om viden-
deling og skoleudvikling.
- Skolernes medarbejdere indgår i samarbejde med eksterne faggrupper og uddannel-
sesinstitutioner.
- Der vil på skolerne fortsat være fokus på at videreudvikle et sammenhængende rådgiv-
nings-/vejledningssystem – der på den ene side sikrer skolens ledelse og det enkelte
lærerteam mulighed for støtte og vejledning til arbejdet i almenundervisningen, i tilret-
telæggelse af indsatsen over for børn og unge med særlige behov og i forhold til pro-
blemstillinger i læringsmiljøet.
- De enkelte skolers samarbejdsstruktur bygger på teamsamarbejde. Teamet omkring
den enkelte klasse eller gruppe sammensættes sådan, at det tilsammen dækker de fag-
lige kvalifikationer og kompetencer, der er brug for. Det indgår i skolernes forventnin-
ger til dette samarbejde, at teamet reflekterer over metoder, processer og didaktiske
valg og formidler erfaringerne med disse til skolens øvrige medarbejdere og team.

5. Skolepolitiske udviklingsprojekter

Med de skolepolitiske udviklingsprojekter sættes fokus på nogle væsentlige og konkrete udfordringer, hvor såvel skoler som forvaltning har behov for at indhøste resultater, erfaringer og viden om, "hvad der virker" i forhold til disse udfordringer. På disse specifikke områder igangsættes derfor *2-årige udviklingsprojekter* på skolerne.

Inden for disse områder skal skolerne udvikle praksis og gå i 'front'. Hver skole skal i skolepolitikens periode vælge mindst to udviklingsprojekter.

I respekt for de enkelte skolers igangværende projekter og udfordringer udvælges de konkrete udviklingsprojekter i dialog mellem skoleledelse og skoleområdet chef og afdelingsleder.

Arbejdet med udviklingsprojekter skal dels understøtte arbejdet med at indfri målsætningerne under de fire fælles temaer, dels sætte spot på og skabe en gennemgribende udvikling indenfor områder, hvor der er behov for nye tiltag og frontløberprojekter, som andre skoler på sigt kan lære af.

At arbejde med udviklingsprojekterne indebærer, at der tænkes i nye baner og nye måder at tilrettelægge undervisningen på. Der skal innovation til for at lykkes. Arbejdet med disse projekter vil blive underbygget med målrettet kompetenceudvikling, der bygger på relevant forskningsbaseret viden samt opsamling og evaluering af, hvordan det virker i praksis.

Emner for udviklingsprojekter

– hver skole vælger to udviklingsprojekter, som de skal arbejde med i perioden. Der kan vælges mellem:

- **Ungdomsmiljø og udsikning**
- **Læring og IT**
- **Innovation og kreativitet**
- **Tosprogede børn og unges faglige udvikling**

Arbejdet med udviklingsprojekter indebærer:

I starten af 2012 udvælger den enkelte skole i dialog med skoleområdet chef og afdelingsleder to emner til udviklingsprojekter.

Herefter beskriver skolen sit udviklingsprojekt i en projektplan. I projektplanen fremgår beskrivelse af mål og succeskriterier, indsats, tidsplan, evalueringsplan, organisering etc. Projekterne skal knytte an til skolepolitikens fire fælles temaer samt til den fælles skolepolitiske målsætning, der er beskrevet under hvert udviklingsprojekt.

I selve tilrettelæggelsen af projektet har skolerne et stort lokalt råderum til at udfolde og udmønte målsætningen, og skolepolitikken beskriver derfor ikke fælles tiltag for disse udviklingsprojekter.

Forvaltningen/GPV understøtter arbejdet med udviklingsprojektet og bidrager til, at der indsamles erfaringer med, viden om og dokumentation af skolernes indsats og resultater på det pågældende område. En måde at understøtte arbejdet på kan f.eks. være i form af formidling

af eksisterende viden, afholdelse af temadage el.lign., tilbud om målrettet kompetenceudvikling, konsulentstøtte etc.

I forhold til udviklingsprojekterne skal skolens medarbejdere evaluere og formidle deres erfaringer med indsats og resultater - til kolleger på skolen og i et samarbejde med forvaltningen og Gladsaxe Pædagogiske Videns- og dokumentationscenter. Udviklingsprojektet følges, dokumenteres og evalueres i forbindelse med skolens årlige kontraktsamtale/kontrakt og afrapporteres i skolens kvalitetsrapport.

Sidst - men ikke mindst - er det vigtigt, at udviklingsprojekterne reelt kommer til at fungere som frontløberprojekter, hvor de enkelte skoler, som ikke har arbejdet med udviklingsprojektet, forpligtiger sig til at bruge den viden og de erfaringer, der udspringer fra projekterne. Det betyder samtidig, at de skoler, der har arbejdet med udviklingsprojekterne, skal videreformidle til de øvrige skoler fx via skolernes lokale udviklingsråd, det centrale Udviklingsråd, skolerådet mv.

5a) Ungdomsmiljø og udskoling

En af skolens vigtigste opgaver er i samarbejde med forældrene at give eleverne kundskaber og færdigheder, der forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere. Gladsaxe Kommune har en målsætning om, at mindst 90 % af kommunens unge i 2014 fortsætter i ungdomsuddannelse efter folkeskolen.

Mål med udviklingsprojektet:

At øge andelen af skolens unge, der påbegynder en kompetencegivende ungdomsuddannelse efter folkeskolen.

Eksempler på tiltag som udviklingsprojektet kan omfatte:

- Skabe motivation og engagement til at tage en ungdomsuddannelse hos eleverne i udskolingen
- Styrket samarbejde med udskolingstrinnene, Ungdommens Uddannelsesvejledning, jobcenter og erhvervsliv
- Styrke samarbejde med erhvervsskoler og gymnasiale uddannelser
- Udvikle redskab, der giver mulighed for at følge op på, om eleverne afslutter en ungdomsuddannelse
- Udvikling af særligt ungdoms- / udskolingsmiljø
- Specialiseret lærerfaglighed ift. målgruppen
- Undervisningens organisering
- Valgfag og undervisningsformer
- Forbedring af fornyelse af vejledningsindsatsen, herunder elev- og uddannelsesplaner

5b) IT og læring

At kunne anvende It og digitale medier er i dag en basal færdighed på lige fod med at kunne læse, skrive og regne. Den stadig hurtigere udbredelse af IT-teknologi og væksten i digitale tjenester og ressourcer på nettet giver skolen store muligheder og store udfordringer.

It og digitale medier anvendes allerede i en vis udstrækning på skolerne i Gladsaxe Kommune, men der er i de kommende år behov for at udvikle gode digitale læreprocesser. Det er centralt, at It understøtter udviklingen af børnenes og de unges faglighed, ruste dem til deres videre uddannelse samt understøtter en målrettet tilrettelæggelse af undervisningen.

Anvendelse digitale læremidler og redskaber kan anvendes i forhold til at skabe mere varierede læringsmiljøer og til at styrke brugen af IT som hjælpemiddel til relevante elevgrupper. Digitale læremidler kan samtidig være med til at styrke og videreudvikle den interne og eksterne kommunikation og videndeling.

Ved den øgede brug af digitale læremidler er det samtidig centralt, at der er fokus på og øje for den betydning, det har for ressourceudnyttelsen. Projekter indenfor IT og læring skal derfor også medvirke til, at skolen drives effektivt og sammentænkes med Gladsaxe Kommunes digitaliseringsstrategi 2012-2015.

Mål med udviklingsprojektet:

At styrke elevernes læring gennem brug af digitale læremidler, øge elevernes it-kompetencer samt sikre, at skolen drives effektivt med understøttelse af digitale læremidler.

Eksempler på tiltag som udviklingsprojektet kan omfatte:

- Udvikling af undervisningspraksis, som styrker elevernes læring og deres IT- og mediekompetencer.
- Øge adgangen til undervisningsmidler, materialer og egne produkter på skoler og i hjemmet.
- Udvikling af IT- og digitale kompetencer hos skolens medarbejdere
- Tilrettelæggelse af undervisningsforløb med understøttelse af digitale medier

5c) Innovation og kreativitet

Det nævnes ofte, at Danmark har brug for flere iværksættere og for udvikling af en iværksætterkultur. Der er imidlertid meget begrænsede erfaringer med, hvorledes vi i skolen kan fremme innovationskulturen i den pædagogiske og didaktiske praksis og dermed fremme de innovative kompetencer hos børn og unge. I Gladsaxe er vi enige i, at innovative og kreative kompetencer er af afgørende betydning for at kunne klare sig i den globale konkurrence. Gladsaxe Kommune ønsker derfor også at spille en rolle i denne udvikling.

Mål med udviklingsprojektet:

At udvikle og fremme et innovativt og kreativt læringsmiljø, der understøtter udviklingen af innovative kompetencer hos skolens elever og medarbejdere.

Eksempler på tiltag som et udviklingsprojekt kan omfatte:

- Den kreative dimension er en integreret del af skolens læringssyn og praksis
- Det enkelte barns deltagelse i innovative arbejdsprocesser
- Udvikling af undervisningsformer, der fremmer børn og unges kreative evner
- Handlinger og betingelser i skolen, der fremmer kreativitet og innovation
- Udvikling af barnets/lærerens/pædagogens innovative kompetencer
- Udvikling af understøttende kompetencer – og hvordan gøres det bedst?
- Hvordan indarbejdes mere kreativitet og nysgerrighed i undervisningen?

5d) Tosprogede børn og unges faglige udvikling

I Gladsaxe Kommune er det målsætningen, at tosprogedes børn og unges udbytte af skolegangen, målt som karaktergennemsnit, skal styrkes således, at forskellen til danske elever minimeres. I dag er der forskel i udbyttet af skolegangen, målt som karaktergennemsnit, hvilket også

på længere sigt har indflydelse på tosprogede børn og unges uddannelses- og jobmuligheder. Derfor skal udviklingsprojektet forstærke indsatsen og afprøve nye tiltag i undervisningen, der kan løfte tosprogede børn og unges faglige udbytte af undervisningen.

Mål med udviklingsprojektet:

Tosprogede elever er på niveau med det generelle gennemsnit i Gladsaxe Kommune i afgangsprøverne og i påbegyndelse af ungdomsuddannelser

Eksempler på tiltag som udviklingsprojektet kan omfatte:

- Skolen udformer principper og procedurer for skolens undervisning i dansk som andetsprog.
- Kompetenceudvikling af skolens medarbejdere til undervisning i dansk som andetsprog
- Fagligt løft af basisundervisningen i dansk som andetsprog
- Styrkelse af skole-hjem samarbejdet
- Kompetenceudvikling i dansk som andetsprog, interkulturel kommunikation og pædagogik
- Udvikling af nye undervisningsformer og organisering af undervisning i dansk som andetsprog
- Dansk som andetsprog indgår i årsplaner og elevplaner, hvor det er relevant, og der udarbejdes handleplaner for elever, der har behov for undervisning i dansk som andetsprog.

6. Opfølgning på resultater og dokumentation

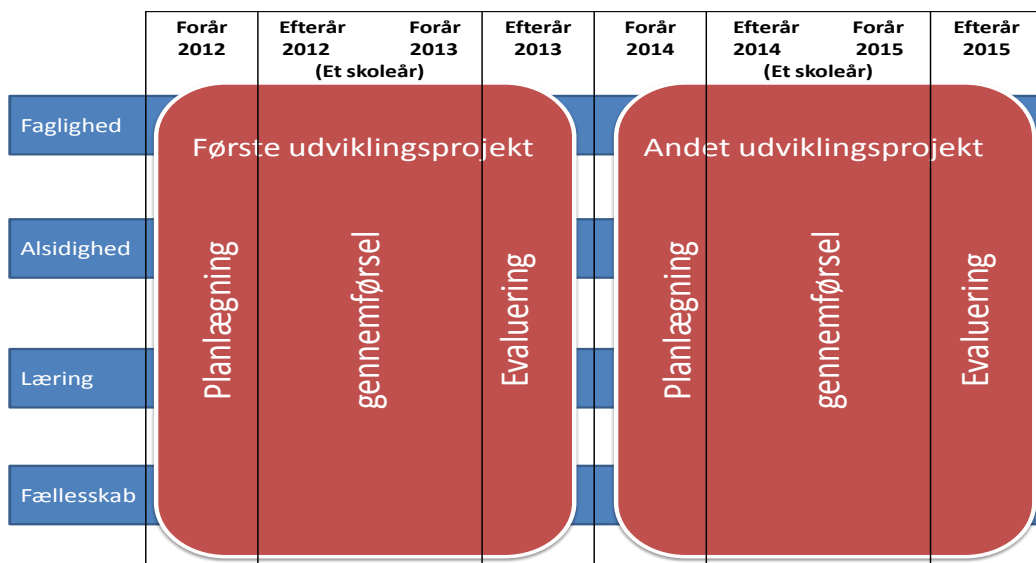
Medarbejderne på skolerne i Gladsaxe Kommune udvikler, lærer og forbedrer hele tiden arbejdsgange, metoder og fagligheden i såvel undervisnings- som fritidsdelen. På den enkelte skole bliver der løbende igangsat små og store initiativer, ligesom skolepolitikken er udtryk for et ønske om at forbedre og styrke skolerne.

Det er vigtigt, at både den daglige praksis og arbejdet med nye udviklingsprojekter løbende dokumenteres og evalueres, for at vi kan prioritere indsatser i forhold til de udfordringer, skolerne står overfor samt for at vi kan sikre, at skolerne kan lære af hinandens succeser. Dokumentation er tæt knyttet til skolernes styringsredskaber. Der eksisterer en række styringsværktøjer på skoleområdet og det er vigtigt, at der er et samspil mellem disse styringsredskaber således, at den enkelte skole kun skal dokumentere en gang inden for et givet område.

Det er målsætningen, at:

- Styringsredskaberne kvalificeres, så der er sammenhæng mellem resultatkrav og målsætninger og opfølgningen i kvalitetskontrakter
- Forvaltningen og Gladsaxe Pædagogiske Videns- og dokumentationscenter (GPV) understøtter, at skolernes dokumentation og evalueringer forankres og videndeles skolerne imellem

Bilag: Proces og tidsramme for arbejdet med udviklingsprojekterne (Indsættes til sidst i dokumentet.)

Planlægning – forår

- Skoleledelsen vælger i dialog med skoleområdets chef/afdelingsleder, hvilke udviklingsprojekter skolen skal arbejde med.
- Skolerne planlægger og forbereder det første udviklingsprojekt i foråret 2012. Til brug i denne planlægning udarbejder forvaltningen en skabelon til skolernes projektbeskrivelse og det endelige indhold i denne aftales med skolechefen og skrives ind i skolekontrakten.
- Ønsker til – og mulighed for - understøttende indsats indgår i forvaltningens og Gladsaxe Pædagogiske Videns- og dokumentationscenters (GPV's) planlægning.
- Forvaltningen formulerer forventninger til den løbende opfølgning og evaluering.

Gennemførelse – et skoleår

- Skolerne arbejder med udviklingsprojektet i henhold til den aftalte projektbeskrivelse
- Forvaltningen og GPV bistår med understøttende indsats (fælles temamøder, processtøtte o.lign.)
- Skolechefen følger op på projektet i forbindelse med den årlige kontraktsamtale
- Forvaltningen/GPV formulerer forventninger til den endelige dokumentation og evaluering.

Evaluering – efterår

- Skolerne afrapporterer i forhold til den aftalte evalueringsplan
- Forvaltningen og GPV bistår i arbejdet med dokumentation og evaluering
- Forvaltning og GPV indsamler dokumentation og analyserer i forhold til at skabe fælles læring på området.
- Forvaltningen og GPV formidler resultater, ny viden og erfaring fra skolernes udviklingsprojekter. Dette gøres på baggrund af skolernes dokumentation, refleksion og selvevaluering af indsats og resultater og/eller med udgangspunkt i en mere opsøgende og undersøgende evaluering fra forvaltningen og GPV's side.